

F^o 157to Περί δέκα τριῶν ἀνδρῶν ἀποσταλέντων εἰς Κρήτην ἐπὶ ἓνα μῆνα, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ Νικόλας Ζένος ἐζήτησε λίτρας 6, σολδία 16, γρόσια 3 εἰς νομίσματα, νὰ ἀποφασίσῃ ὁ Βερτούτσιος Λορεδάνος ὀφφικιοῦχος τῶν πληρωμῶν. 1384, Αὐγούστου 30.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Οἱ αὐξοντες ἀριθμοὶ τῶν σημειώσεων ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν τῶν θεσπισμάτων.

Σημείωσις. Τὰ θεσπίσματα τὰ ἔχοντα ἐπουσιώδη σημασίαν ἢ ἀφορῶντα διορισμοὺς παρατίθενται ἐν Ἑλληνικῇ περιλήψει.

3. 4. 5. 6. Ἡ Βενετία λαβοῦσα ἀγαθὴν μερίδα ἐκ τοῦ διαμελισμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας διέ-
νειμεν, ὥς γνωστόν, τὸ πλεῖστον μέρος τῶν νήσων εἰς εὐγενεῖς Βενετούς, τοὺς ὁποίους κατέστησε
δυνάστας αὐτῶν. Ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων δυναστῶν τοῦ Αἰγαίου, ὑπῆρξεν ὁ οἶκος τοῦ Σανούδου, ὅστις
ἔφερε τὸν τίτλον τοῦ δουκὸς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Παρὰ τὴν παραχώρησιν ὅμως ταύτην ἡ Βενετία
ἐκράτησε δι' ἑαυτὴν τὴν ψιλὴν κυριότητα ἐπὶ τῶν μικρῶν τούτων ἡγεμονιῶν, ἥτις ὅμως ἐλάχιστα
ἀπείχε πραγματικῆς κυριαρχίας. Τοὺς ὑπ' αὐτῆς διορισθέντας δυνάστας δὲν εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἔχῃ
μόνον συμμάχους, ἀλλ' ἤθελε τούτους ὑποτελεῖς. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τῶν προηγουμένων βιβλίων
τῶν ἀφορῶντων τὸν γάμον τῆς Φλωρεντίας θυγατρὸς τοῦ δουκὸς Αἰγαίου Πελάγους, προκύπτει ὅτι
ἐπεβλήθη ἐν τέλει, ὅπως ὁ γάμος αὐτὸς μὴ πραγματοποιηθῇ μετὰ προσώπου ἀπαρέσκοντος εἰς
τὴν πολιτείαν, φοβουμένη μὴ λόγῳ διαδοχῆς διαφύγῃ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς ἡ κυριαρχία τῶν νήσων.
Εἰς τὰ θεσπίσματα τοῦ παρόντος βιβλίου ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ δουκὸς Αἰγαίου Πελάγους ἡ Βενετία
λαμβάνει μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κτήσεων τοῦ δουκὸς.

7. Ὁ θεσμὸς τῶν προνοητῶν συνδίκων ἐθεσπίσθη τῷ 1369, Μαρτίου 4 (ὄρα ἀπόφασιν Μείζονος
Συμβουλίου Βενετίας ἐν Liber Nouella, ἀριθ. 15, ἐν Μνημείοις Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, Τόμος Α',
τεῦχος II, σ. 145), ἔκτοτε φαίνεται ὅτι ἠτόνισε διὰ νὰ τεθῇ ἐκ νέου εἰς ἐφαρμογὴν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς
ἀποφάσεως ἐκείνης. Ἐν τῷ παρόντι θεσπίσματι καθορίζονται τὰ καθήκοντα τῶν προνοητῶν τούτων
συνδίκων, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ἡ ἀπεριόριστος δικαιοδοσία μεθ' ἧς περιβάλλονται.

10. Ἡ ἐπέμβασις τῆς διοικήσεως εἰς τὰ καθήκοντα τῶν ταμιῶν ἐπέφερεν ἀνωμαλίας εἰς τὴν ὑπὴρ-
ρεσίαν ταύτην. Ὁ δούξ Κρήτης ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ φιλικῶν προσώπων, ἢ ἀκόμη ἐξαγοραζόμενος διὰ
δώρων καὶ ὑποσχέσεων ἐχρησιμοποιοῖ τὸ κῶρος τῆς θέσεώς του ἐπεμβαίνων εἰς τὰ καθήκοντα τῶν
ταμιῶν, ὅπως ἀναστείλωσι τὴν καταδίωξιν τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου. Διὰ τοῦ θεσπίσματος τούτου
γίνεται μία ἀκόμη προσπάθεια, ὅπως τεθῇ φραγμὸς εἰς τὰς χαριστικὰς ταύτας ἐπεμβάσεις.

12. Τὸ θέσπισμα τοῦτο ἂν καὶ πραγματεύεται ἄλλου εἶδους κατάχρησιν, ἐν τούτοις νομίζω ὅτι
δύναται νὰ σχετισθῇ πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 10 τοῦ παρόντος βιβλίου. Διότι τίνα ἄλλον λόγον θὰ εἶχε ἢ διὰ
τῆς τύχης ἐξουσιοδότησις ἑνὸς μόνον μέλους τῆς διοικήσεως διὰ τὸν διορισμὸν ὀφφικιοῦχων. Ἐκτὸς